Nr. 75

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w SOBOTĘ DNIA 18 WRZESNIA V. S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Wilno, dnia 18 września

W dniu 15 t. m., rocznica Koronacyi Nayjaśnieyszego, łaskawie nam panującego, Cesarza Jegomosci, z uroczystością obchodzoną była w tuteyszém miescie. Zrana w obecnosci władz cywilnych i woyskowych, oraz, woyska różnéy broni, odprawiło się nabożeństwo w Grekorossyyskim i innych kosciołach. Wielokrotné wystrzały dział dały się słyszeć wpośród śpiewanego *Te Deum* i zasyłanych modłów do Náywyższego, za zdrowie i długie láta Cesarza Jegomosci i całéy Nayjaśnieyszéy Jego rodziny. Wieczorém miasto całe oświecone było: szczególniéy jasniały ratusz, bramy uniwersytetu, znacznieysze domy prywatne, ozdobione cyframi, transparentami i napisami, rzecz obchodu i uczucia dzień ten święcących, wyrażającemi.

D. 13 t. m. przejeżdżał tędy z *Paryża* do *Petersburga*, Porucznik korpusu gońców polowych *Dmitrijew*; z *Petersburga* do *Warszawy* goniec ministeryum wojennego *Michayłów*; z *Kalisza* do *Połocka* Intendent 5tey klassy, *Żukowski*. D. 14: z *Płocka* do *Nitawy* Jenerał major *Festow*; z *Petersburga* do miéysca pobytu Cesarza Jegomości, gońcy *Iwanow* i *Bieloborodow*; z *Warszawy* do *Moskwy*, Jenerał Major *Lang*; z *Warszawy* do *Petersburga* goniec *Makarow*.

D. 15. Przybyły tu w dniu dzisieyszym, przejazdem zza granicy do *Dzisny*, Szef olwiopolskiego półku huzarów, Półkownik *Petrolin*, uwiadomił, iż JW. Naczelny Dowódzca woyska odwodowego, Hrabia *Wittgenstein*, przejechał przez *Kowno*, udając się do *Rygi*, gdzie má założyć główną kwaterę swoję, i że témi dniami przeszły już przez *Kowno* kawaleryyskie półki tego woyska, powracające zza graniey.

Czytamy w gazecie petersburskiey, *Poczta Północná*, z *Petersburga* dnia 8 września: Przeszłey niedzieli, dzień imienin Nayjaśnieyszéy Cesarzowéy Jeymości, *Elżbiety Alexiejewny*, uroczyście obchodzony był w *Pawłowsku*, w letnim pałacu Nayjasnieyszéy Cesarzowéy Jeymości, *Maryi Federowny* (matki). Na msza ś. zjechała się wielka liczba znakomitszych osób płci obojéy. Po mszy Nayjasnieyszá Pani raczyła przyymować ich powinszowania. Wszystkie potém zaproszoné zostały na obiad do stołu, na 120 osób przygotowanego. Wieczorem w pałacu Cesarzowéy Jeymości, w sali, *grecką*, zwanéy, świetny bal nastąpił.

Podług gazety *Senackiéy*, przez rozkaz naywyższy d. 27 lipca 1815. „Niżey wyrażeni urzędnicy, którzy wyjechali z *Wołosczyzny* do *Rossyi*, z byłym *Hospodarem*, Xiążęciém *Ipsylantijem*, w nagrodę gorliwéy swéy służby, nayłaskawiéy mianowani zostali, Hetman *Emmanuel Persyan*, Poscielnik *Alexander Negri* i Spatar *Konstanty Antonio Katakazi*, Rzeczywistymi Radcami stanu; a Kaminarowie *Jan Persiani* i *Gabryel Antonio Katakazi*, Radcami kollegialnymi.

Donieśliśmy w numerze 73cim, o wydrukowanych przez ministeryum spraw wewnętrznych przywilejach, wydanych wynalazcóm, z opisaniém ich wynalazków; wspomnieliśmy razem o niektórych dziełach przez to ministeryum drukiém ogłoszonych; teraz kładziemy listę dzieł, które toż ministeryum, w celu powszechnego dobra, przez upowszechnienie znajomości w różnych częściach gospodarstwa i przemysłu, kosztém skarbu w różnych czasach wydrukować, i dostateczną liczbę exemplarzy po wszystkich gubernijach rozesłać kazało, dla bezpłatnego rozdawania chcącym korzystać z podaney w dziełach tych nauki: po rozesłaniu została jescze znaczná liczba exemplarzy, które, żeby nie zostały bez użytku, oddané zostały dla sprzedania, do xięgarni *Jana Zaikina młodszego*, w gościnnym domu, w sukiennéy linii, pod Nrm 15. Xiążki te są oprawné. Oto ich tytuły, które, dla dogodności chcącym sobie zapisywać, w obu kładziemy językach:

1) Krótka instrukcya do rozmnożenia jedwabiu w Rossyi, dzieło *P. J. Lepiechina* z rysunkami, cena rub. 1. (*Kratkoje rukowodztwo k razwiedeniju szełka w Rossyi, soczynenije J. Lepiechina.*)

2) Nauka o plantacyach jedwabiu, dzieło *Ch. Stewena*, 60 kop. (*Nastawlenije o szełkowodstwie, socz. Ch. Stewena.*). — 3) Toż dzieło w języku niemieckim 50 kop.

4) Krótká nauka o chorobach bydlęcych, upadek za sobą ciągnących, i o sposobach w czasie ich postępowania, 60 kop. (*Kratkoje nastawlenije o skotskich padieżach, i kakim obrazom wo wremia onych postupat nadlezit.*) — 5) Toż dzieło w języku niemieckim, 50 kop. — 6) Toż dzieło w języku polskim, 50. kop.

7) Nauka o rozmnożeniu w Rossyi na-

sienia *Kunżutu*, i robieniu z niego oleju, z rysunkami, 75 k. — (*Nastawlenije o razwiedienii w Rossyi kunżutnaho siemieni, i o dielanij iz onaho masła, s. rysunkami.*)

8) *Rukowodstwo kusowierszeństwo wa niju w Rossyi owcewodstwa, socz. W. Ch. Friebe s risunkami*, 2 rub. 50 k. — (Tego dzieła w polskim języku tytuł jest następuiący: „ *O owcach nauka zawieraiącá przepisy doskonalszego ich hodowania w Rossyi, napisaná w języku niemieckim przez W, Ch. Friebe, etc. na polski język przełożone przez Antoniego Marcinowskiego, z tablicami i figurami, w Wilnie nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego Jmperatorskiego Wileńskiego Uniwersytetu Typografia, 1810*, .) — 9) Toż dzieło w języku niemieckim, 2 r. 25 kop..

10) Nauka praktyczną o rozmnożeniu owiec hiszpańskich w Rossyi, zastosowana do użycia w maiątkach skarbowych i obywatelskich, r. 1 k. 75. — (*Praktyczeskoje nastawlenije o rozwiedienii hiszpańskich owiec w Rossyi, prisposoblennoje k upotrebleniju w pomieszczyczych i kaziennych sieleniach.*)

11) Krótkie opisanie różnych sposobow processu i preparowania saletry, przez Kol. Rad. *Engelmanna*, 75 kop. (*Kratkoje opisanije raznych sposobów proizwodztwa i pryhotowlenia selitry, socz. Kol. Sowi. Engelmana.*)

12) Krótkie opisanie znakomitszych roślin farbierskich i sposobu rozmnożenia ich w Rossyi, z przydaniem godnieyszych uwagi roślin, do farbowania przydatnych, a w całey prawie Rossyi znayduiących się, 1812 r., 60 kop. — (*Kratkoje opisanije ważnieyszych krasilnych rastieniy, i sposoba razwiedenija ich w Rossyi, s prysowokuplenijem zamieczatelnieyszych rastieniy, sposobnych dla kraszenija, i poczti wowsiey Rossyi rastuszczych, 1812 hoda, 60 k.*)

13) Nauka zupełná o gospodarstwie chmielowém, to jest: jak go rozmnażać, zbierać, i zachowywać, dzieło *F. F. Breitenbacha*, tłumaczenie z niemieckiego, z dodaniem uwag dla pożytku rossyyskich gospodarzy, 1813 roku, z rysunkami, r. 1 k. 75. (*Połnoje nastawlenije o chmielowodstwie, to jest: kak rozwodit, sobirat i sochraniat chmiel, socz. F. F. Breitenbacha, perewod s niemieckaho, s dopołnienijem prymieczaniy w polzu rossyyskich choziajew, 1813 hoda, s rysunkami, 1 r. 75 k.*)

14) O rozmnożeniu w Rossyi dwuch znakomitych roslin farbierskich, *waydy* i *krapu*, i dobrem ich użyciu, dzieło *W. Ch. Friebe*, 1813 r., z rysunkami, 1 r. 25 kop. — (*O rozwiedenii w Rossyi dwuch ważnych krasilnych rastieniy, waydy i krapa, i o łucczszem upotreblenii onych, socz. W. Ch. Friebe, 1813 hoda, s rysunkami, 1 r. 25. k.*)

15) O wyrabianiu syropu i cukru z burakow, we względzie jako gałąź wieyskiego gospodarstwa, którą każdy obywatel korzystnie i wygodnie u siebie mieć może, bez udzielnych do tego budowli, dzieło *F. K. Acharda*, 1814 r. z rysunkami, r. 1 kop. 50, — (*Wydielywanije syropa i sachara iz swiekłowicy, w widie pobocznoy otrasli sielskaho domowodstwa, kakowuju wsiakoy pomieszczyk s wygodoju proizwodit możet u siebia bez osobliwych na to strajeniy, socz. F. K. Acharda, 1814 hoda, s rysunkami, 1 r. 50 k.*)

16) Nauka o zbieraniu i preparowaniu czerwcu czyli koszenilli rossyyskiey, w południowych rossyyskiego państwa prowincyach, 1814 roku 60 k. — (*Nastawlenije o sobiranii i prygotowlenii czerwieca ili ruskoy koszenilli w jużnych gubernijach Rossyyskoy Jmperyi, 1814 hoda, 60 k.*)

17) Opisanie nowego gospodarskiego pieca, z ogrzewaiącemi kanałami, 1814 roku, z rysunkami, 75 kop. — (*Opisanije nowoy chaziaystwiennoy pieczy s tiepłotwornymi wozduchotiegatelnymi trubkami, 1814 hoda, s rysunkami, 75 kop.*).

18) O udoskonaleniu pędzenia wódek, przez użycie lepiey sporządzonego naczynia do zacierania, oraz pieca czyli hornów, z rysunkami, dzieło Radcy Kollegijalnego, *Engelmanna*, 1815 roku, 1 r 75 kop. — *Ob usowerszenstwowanii winokurenija posredstwam wygodnieyszey posudy dla brożenija, i pieczy dla winnaho kubła, s czertieżami onych, socz. Kol. Sowi. Engelmana, 1815 hoda, 1 r. 75 k.*)

19) Nowy, prosty i łatwy sposob bielenia pieńki i przędzy pieńkowey w czystey zimney wodzie, bez użycia popiołu, drew, i innych materyałow, w czasie bardzo prędkim, wynalazek porucznika *Szczepoczkina*, 1815 r. z rysunkami r. 1 k. 50. — (*Nowyy, prostyy i dieszewyy sposob bielenija pienki i pienkowoy priaży czystoju chołodnoju wodoju, bez upotreblenija zoły, drow ili druhich kakich libo materyałow, w samoje pry tom korotkoje wremia, izobretienije porutczyka Szczepoczkina, 1815 hoda, 1 rub. 50 k.*).

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya

W gazecie *Korrespondenta hamburskiego* czytamy, z *Paryża*, pod 2 września: „ Utrzymują, że Xiążę *Richelieu* przeznaczony jest na ministra stosunków zewnętrznych; Jenerał *Clarke* na ministra woyny; P. *Laisne* na ministra sprawiedliwości; P. *Vaublanc*, ministrem spraw wewnętrznych; a P. *Cazé* na ministra policyi.

Papież żąda także powrótu wzorowych dzieł sztuki, które dawniey z *Rzymu* zabrane były, a szczególniey statuy *Apollina*, belwederskim zwanego. Gdy jednak szacowne te zbiory przez udzielną konwencyą są odstąpione, tém samém żądanie Jego Swiątobliwości, jeźli obce pośrednictwo nie zaydzie, trudność mieć będzie. — Xiężna *Talleyrand* nie powróci do *Paryża*, ale w *Anglii* zostanie.

Gazeta urzędowa zawiera następuiącą odezwę;

Ludwik, z Bożey Łaski &c.

„ *Z żalem dowiedzieliśmy się, że wielu poddanych naszych w departamentach południowych dopuścili się zasługuiących na karę bezprawiów,*

że Francuzi, pod pozorem usłużenia zemście publiczney, dla dogodzenia osobistey nienawiści, przelewali krew Francuzow, a to jescze, nim władza nasza w całém królestwie przywróconą i uznaną była. Bez wątpienia, wielkie zbrodnie i nayczarnieysze zdrady domierzone zostały, przez co Francya w nieszczęściach jest pogrążona. Okropnego prześladowania doznali wierni poddani nasi, ktorzy poszli za chorągwią ukochanego synowca naszego (Xięcia Angouleme), i mężnie, razem z nim Francyą ratować usiłowali. Atoli ukaranie tych zbrodni powinno bydź narodowe, uroczyste i przyzwoite. Występny ginąć powinien pod mieczem prawa, a nie od zemsty prywatney. Sprawiedliwość obrażoną; niezgoda przedłużoną, tysiącznym bezprawiom otworzyłyby się wrota, a porządek towarzystwa zupełnieby zmięszany został, gdyby każdy człowiek przywłaszczał sobie prawo sądzenia i karania, za doznane urazy, albo nawet za osobiste krzywdy. Rozkazy nasze przekonały d statecznie, że wymierzona będzie narodowi sprawiedliwość na sprawcach, ktorzy początkiem byli tych nieszczęść, i, że pobłażanie, jakie się ma na słabość albo błąd, nie będzie rozciągnionem do tych zbrodniow, ktorych jawna i dowiedziona wina, ukarana bydź może, bez narażenia na zgubę wielkiey liczby, która za biegiem zniszczających okoliczności, zapewne z żalem poszła. Gdy nasz synowiec, ktory przez posłuszeństwo, umiarkowanie i dzielność swoję, prowincye południowe od najazdu zachował, i jescze zachowuje, powinien bydź także naszym ajentem, dla ratowania od zamieszek domowych, oraz poskromienia i ukarania tych, ktorzy naszego i jego nadużywać chcą imienia. Pewni jednak jesteśmy, że te szlachetne związki, ktore się między nim, a mieszkańcami prowincyy południowych utworzyły, nie będą zerwane przez kary godne postępowania niektórych ludzi, pragnących zemsty i bezprawiow. W tém zaufaniu i w tey nadziei poruczyliśmy przez dawnieysze jescze rozkazy ministrom naszym, iżby wykonania praw ściśle postrzegali i żeby nie okazywali pobłażania i słabości w ściganiu tych ktorzy naruszyli prawo, alboby naruszać śmieli: gdyż przekonani jesteśmy, że głos nasz nie daremnie słyszany będzie w tych okolicach, od ktorych otrzymaliśmy tyle dowodow wierności i przywiązania.

Dan w Paryżu, d. 1 września 1815, a rządow naszych 21go roku.

Ludwik

Pasquier

Kanclerz i Minister sprawiedliwości."

Półkownik *Labedoyère* przed chwilą śmierci, pisał jescze w nader czułych wyrazach list do Króla — Marszałek *Jourdan* prezydować teraz będzie w sądzie wojennym na *Ney*. Po Marszałku *Moncey*, który się wymawiał od prezydencyi w tym sądzie; *Jourdan* naystarszym jest z marszałkow Francyi. — *Auxonne* kapitulowało d. 28go.

Podług zapewnienia gazet naszych pokóy już zawarty został. Lord *Stewart*, który wysłany był do *Londynu*, miał z sobą przywieźć ratyfikacyą Xiążęcia Rejenta. Gdy wszystko co się tycze pokoju, zupełnie urządzone, i traktat przez wszystkie strony ratyfikowany zostanie, Monarchowie sprzymierzeni udadzą się napowrót do państw swoich. Zapewniają tu, że całość teraznieyszey *Francyi*, prócz

kilku tylko punktow, uznaną została. Część woysk sprzymierzonych zostanie do dalszego czasu we *Francyi*, a woysko francuzkie nie do pola, ale do utrzymywania wewnętrznego pokoju i porządku użyte będzie. Tego razu jednak, ze względu na przyszłość, zawisło wiele od okoliczności, a niektórzy postrzegaią w teraznieyszém położeniu rzeczy brzemienny zarod nowych wybuchnień. Oby podobne obawy bez zasady bydź mogły! Zastanawia to, że mimo wszelkich wiadomości, o zawartym pokoju, działania przeciwko twierdzom francuzkim dotąd nie ustały. — *Tulon* nie jest osadzony woyskami sprzymierzonémi; fałszywa też jest pogłoska, że nadbrzeżne warownie w porcie tym wysadzone bydź miały. — Pogłoska, że Lord *Wellington* narażony był na niebezpieczenstwo utraty życia, i że kula pistoletowa przeszyła mu kapelusz, jest bez zasady.

Paryż dnia 4 września. Mówią, że domagają się tego, żeby dobra naywinnieyszych głównych stronnikow *Bonapartego* konfiskowano: gdyż wielki majątek w podobnym ręku do niczego dobrego doprowadzić nie może. — Drugi mniemany do Króla raport *Fouchégo*, który tu znowu krąży, wypłynął z pióra P. *Huet*, Członka ostatniey Izby Reprezentantów. Cudzoziemcy mocniey jescze są oczernieni w tym raporcie, aniżeli w pierwszym. Zamiary rewolucyyne widoczne są w całem tem piśmie.

W *Lyonie* robiono przygotowania na przyjęcie N. N. Cesarzów Rossyyskiego i Austryackiego, i Króla Pruskiego. — Xiężna *Angouleme* wyjechała z *Bordeaux* do *Perpignan*, do swojego małżonka. — Hrabia *Blacas* udaje się, jako nasz poseł, do *Neapolu*. — Marszałek *Moncey* stawił się sam, jako więzień, do opactwa *St. Denis*. Mówią, że on zawieziony będzie ztamtąd do twierdzy *Witsch*. — Jenerał *Clauzel* aresztowany został w *Tulonie*. — Poseł hiszpański znayduje się już w drodze do *Paryża*. — Wczora aresztowano tu pewnego człowieka, który bezustannie wołał: „Napoléon jescze nie umarł.„ — Xiążę *Tulleyrand* miał wczora audyencyą u Króla. — Król Pruski dawał zawczora wielki obiad dla Monarchow, Xiążąt i Jenerałów. — *Regnauld de St. Jean d'Angely* siadł z synem swoim na okręt w *Havre*, w celu płynienia do *Ameryki*. — Potwierdza się, że Jenerał *Castagnos*, po rozmowie, z Xięciem *Angouleme*, woyska hiszpańskie cofnął do granic swojego kraju. — Dnia 1 t. m. mieli audyencyą u Króla Posłowie *Portugalski* i *Neapolitański*. — *Chérbourg* nie ma bydź osadzony woyskiém pruskiém: — Farbierz jeden, z rękodzielni bawełnianey, który sobie pozwolił wołać: „Niech żyje Napoléon! Niech żyje Cesarz! On jeden mógł nam dadź sposób do życia!„ skazany został na pięcioletnie wygnanie z kraju. — Pod *Chambery* zbiera się oboz 72.000 Austryakow, których rewią Cesarz *Franciszek* odbywać będzie. — Woz pocztowy z *Paryża* rozbity został w lasku pod *Villiers Corterets*. — Utrzymuią, że traktat pokoju za kilka dni ogłoszony bę-

dzie. — W *Nismes* i okolicach jego rozbrojono wszystkich mieszkańcow, i naysurowiey wszelkiego zgromadzania się zakazano. — Akta kongresu wiedeńskiego, które dawno już w *Monitorze* wydrukowane były, w *Wiedniu* do dalszego jescze czasu ogłaszane nie będą. *Hiszpania* zwłóczy ich ratyfikácyą, a ze strony wirtemberskiey również jescze nie nastąpiła ratyfikacya aktu związku niemieckiego „

Gazeta berlinska zawiera z *Paryża*, pod 4 września: „ Wczora po mszy Król przyymował Xięciá *Talleyrand* i znakomitszych Członkow, cywilnych i woyskowych urzędow. — Rada kapitanow gwardyi, która się wczora w pałacu *Tuylleryyskim* odprawiła, trwała od południa do godziny 4tey. — Od d. 1 t. m. woyska sprzymierzone zaymują cytadellę *Mezyerską*. W *Tulonie* osadzono wiele osób, na które padło podeyrzenie, iż przyłożyły się do śmierci Jenerała *Ramel*. — Pierwsza dywizya woyska *reńskiego* rozpuszczoną jest w *Strasburgu*; jednakże zostanie tam jazda i artylerya, dla odbywania służby łącznie z gwardyami narodowémi. — Komunikacya z *Cherbourgiem* wolna jest tylko od morza. — W *Nantes* spodziewano się woysk pruskich na d. 1 t. m. — Marszałek *Suchet* z licznym orszakiem Jenerałow i oficerow, dotąd się jescze w *Clermont-Ferrand* znayduje. — Z *Angiers* wyszły dwa półki jazdy pruskiey, a na ich mieysce weszły dwa inne. Wszystkie rekwizycye, których *Bawarczycy* w pieniądzach, skórach, płótnie &c. żądali, odwołane zostały przez rozkaz w *Orleanie* ogłoszony. — Rozpuszczanie woyska *Loary* z wielkim odbywa się pośpiechem. Przez *Orlean* przechodzą codziennie rozbrojeni żołnierze, którzy pasporty swoje dówódzcom woysk sprzymierzonych do podpisu podaią. — Woyska austryackie, znayduiące się pod *Strasburgiem*, wynoszą do 60,000 ludzi. — Marszałek polny Xiążę *Wrede*, z głównym sztabem i mocną załogą znayduje się w *Auxerre*. — Na rozkaz Króla Jmci, w kościele metropolitalnym paryzkim odprawiło się uroczyste nabożeństwo, dla uproszenia od Naywyższego odpuszczenia grzechow, jakich się w czasie rewolucyi dopuszczono. Wielkie zgromadz nie na tém się znaydowało nabożeństwie. — Listy z *Francyi* południowey donoszą, że Jenerał *Clauzel*, który w *Bordeaux* strzelać kazał do Xiężnéy *Angoulęme*, w *Tulonie* aresztowany został. — Oddział okrętow wojennych, pod rozkazami Kapitana *Jurien*, wypłynął był d. 15 listopada 1814 z *Rochefort*, dla objęcia w posiadłość wyspy *Bourbon*. Okręty te d. 10 lutego t. r. przybyły do przylądku *dobrey nadziei*, i zatrzymały się tam były, dla przeciwnych wiatrow, do dnia 25go. D. 2 kwietnia zawinęły do *St. Denis*, na wyspie *Bourbon*, gdzie woyska na ląd wysiadły. D. 16 maja Kapitan *Jurien* wypłynął napowrót i ukończył podróż tę przybyciem do portu *Brest*, d. 24 sierpnia. — W tych czasiech zamordowano znowu pod *Dyonem* dwóch oficerow austryackich. — *Condé* powtórnie do poddania się wzywane było przez dowódzcę woysk sprzymierzonych; ale gubernator twierdzy oświadczył się formalnie przeciwko poddaniu. — Synowiec zmarłey Cesarzowey *Józefiny*, który towarzyszyć chciał *Bonapartému* na wyspę *ś. Heleny*, nie nazywa się *Beauharnois*, jak go gazety angielskie mianują, ale należy do familii *Tascher*. We *Francyi* znayduje się tylko jeden *Beauharnois*, Hrabia i Senator, którego synowcem jest Xiążę *Eugeniusz Beauharnois*. — Dnia 1 t. m. wyniesiono z sali audyencyonalney, w *Tuylleryach*, małą kolumnę, *błękitną* zwaną: znaydowały się na niey płaskorzeźby, wyobrażaiące niektóre rysy życia *Bonapartégo*. — Dotąd jescze wielu ludzi dopuscza się buntowaiczych okrzykow w ogrodzie *Tuylleryyskim*. Biorą ich wprawdzie do więzienia; ale, jak widać nie daią się tém zastraszyć. Wielu morderców, którzy w *Nismes* teraznieyszy wi k tolerancyi skrzywdzić śmieli, odnieśli zasłużoną karę śmierci, przez władze sprzymierzonych skazani. Spalono także kilka wsi zbuntowanych. — Jenerał *Vandamme* wyjechał z *Limoges*, dnia 28go sierpnia, o godzinie 9tey zrana, i widziany był w koczu na drodze do *Chateauroux* prowadzącey. — Wielkie sobie obiecuią rzeczy po teraznieyszéy Izbie Reprezentantow. Tego razu ma się ona składać, z samych zacnych ludzi, którzy dobro oyczyzny nad wszystko przenoszą. — *Bonapartyści Francyi* południowey rozszerzaią niedorzeczną pogłoskę, że woyska austryackie idą, dla ogłoszenia Cesarzem Francuzow *Napoleona II* „

Daléy czytamy w teyże gazecie berlińskiéy, z *Paryża* pod d. 6 września: „ Wczora po wysłuchaniu mszy ś, przyymował Król w sali tronowey wiele deputacyy kollegiow obierczych. — N. Pan dał regimenta Półkownikom: *Vence*, *de St. Chamans*, *Edmond de Castries*, *Talhouet*, i *Talon*. — Podług rozrządzenia królewskiego, z d. 4 t. m., zwołane są Izby Parow i Deputowanych z departamentow na dzień 25 września t. r. Liczba wybranych Deputatow wynosi 329. Z 9ciu departamentow wybory nie są jescze wiadome. — Xiężna *Wagram* prezentowaną była zawczora Królowi. — Zgromadzenie adwokatow przy tuteyszym trybunale pierwszey instancyi, pożyczyło miastu na trzy lata 150,000: przed dwiema laty, zgromadzenie to podobnyż uczyniło przykład. — Naczelnie dowodzący woyskami rossyyskiemi, Marszałek Hrabia *Barclay de Tolly*, wzywa mieszkańcow okolic *Vertus*, do spokoynego zostawania w domach i żeby się o nic nie trosczyli; gdyż na potrzeby woysk rossyyskich zebrane są znaczne zapasy. — Siódmy tom pisma peryodycznego, *le Censeur*, który teraz wyszedł z pod prassy, skonfiskowany został. — Xiężna *Angouleme* opuściła *Bordeaux*, udaiąc się do małżonka swego, do *Perpignan*; pod czas jey odjazdu P. *Soubervie*, upadł z koniem między koła pojazdu, i niebezpieczny szwank odniósł. Nowe woyska pruskie weszły do *Cambrai*, a załoga w *Peronne*, od kilku dni znacznie powiększoną została. — Z *Nismes* donoszą: „ Wielki tu mamy ruch woyska, końcem zburzenia obozu pod *Ners*, dokąd się buntownicy *Francyi* południowéy zebrali. D. 27 sierpnia w nocy, wyruszył jedyny regiment linijowy, który tu

DODATEK

2. N. 53. Sąd Graniczny Taxatorsko Exdywizorski wyrok swóy oczewisty w dniu 6tym idącego miesiąca, między Kredytorami JW. Stanisława, Józefa Judyckiego, w dobrach Kamieniu, zapadły od zaczętey w dniu tymże Promulgaty, a w dniu poniżey wyrażonym skończoney ogłosiwszy, gdy do przysłuchania onego wiele nie obecnych stron dostrzegł; zatym, aby strony pomienionym Dekretem objęte niewiadomością o Promulgacie Dekretu niewymawiając się, zwykle następującey w sprawie konkursu emmissyi nie ulegli, wiedzieć daje, iż wszyscy JW. Stanisława Judyckiego (przez oyca jego) wierzyciele, na rzetelnosci swoich należnościow mają sądzone przysięgi; które w przeciągu sześciu tygodni w mieyscach przylegleyszych swojego mieszkania wykonać są obowiązani, pod utratą sądzoney rzeczy, i że Protokuł dekretowy w Sądzie Głównym Gubernii Mińskiey drugiego Departamentu złażony będzie, a między tym kancelarya Sądu Exdywizorskiego dla wydania Excerptu stronom w mieyscu byłey exystencyi Sądu in fundo Kamienia kilka dni pozostanie — Dat w Kamieniu 1815 7bra 10. Rafał Gordziałkowski Exdywizor Prezydujący. Józef Rudnicki Sędzia Normalny Ptu Bobrgo Exdywizor. Jerzy z Kalnik Soroka Ziem. Oszm. Ptu Exdywizor. Samuel Kostrowicki Sędzia Z. Miń. Exdywizor. Józef Strupiński Sędzia Grodz. Oszm. Exdywizor. Mateusz Bogucki Sądu G. L. i Exdywizor Rejent.

---

2. N. 176 Sąd Exdywizorski Zasławski przez ninieyszą publiczną Awizacyą daje wiedzieć: Iż dzieło exdywizyi dóbr Grafa Michała Przezdzieckiego w czynnościach sądowych już się ma ku końcowi, i Dekret ze wszystkiemi do Konkursu należącemi stronami niezawodnie będzie promulgowany od dnia 21 præsen. dla wysłuchania, którego i dla wykonania decydowanych przysiąg, niemniey dla wniesienia składek na opłatę skarbowych niedoimków uprzednio zadeterminowanych sub extenuatione sched, aby wszyscy Kredytorowie i pretensorowie Grafa Michała Przezdzieckiego sub amissione przybywali do Zasławia, Sąd ostrzega — D. 7 7bra 1815 w Zasławiu: Kazimierz Piottuch Prez. Exdywizor. Józef Szyszko prezydujący Z. Wileyski Exdywizor. Michał z Korkozow Korkozowicz Ziemski Bor. Prezydent i Exdywizor.

---

2. N. 60 Sąd Magistratu miasta Powiatowego Kowna podaje ninieyszą Awizacyą do wiadomości Obywatelów, iż w roku 1815 msca 7bra drugiego dnia, w sprawie Urodz. Frydrycha i Anny, Zuzanny, Ludwichów, Kapeluszników, miasta Kowna, z WW. JP. Piotrem Reyxem b. Burmistrzem M. Kowna, Janem Gurkleytem Radcą, Janem i Maryanną Kolowami Burm. Janem Szpryngierem Radcą, Anną Mętcową i Anną Malawszką w tymże Sądzie odbytey, uznana została przez wyrok Sądowy, licytacya domu w mieście Kownie położonego, na sposób rozliczenia się z Kredytorami i termina są do tegoż domu licytacyi następne, pierwszy msca 8bra 1 dnia, drugi msca 9bra 20, trzeci w miesiącu xbrze 1 dnia, teraz idącego roku 1815, życzący nabydź takowy dom z Obywateli w pomienione termina mają się jawić do Sądu Magistratu Kowień. O tey licytacyi powszechność uwiadamia się roku 1815 7bra 6 dnia Kowno.

Józef Przemieniecki Burmistrz.
Pisarz Marcin Swirski.

2 Roku 1815 miesiąca septembra 4 dnia, Oświadczenie imieniem JW. Jerzego Łaniewskiego Wołka Sędziego b. Mińskiego Głownego Sądu i Kawalera jako jeneralnego aktora interessow funduszowych kościelnych jednoty wyznania Ewangelicko Reformowanego w W. Xstwie Litewskim czyni się w następnym składzie: oświadczaiący się będąc zagadnionym przez W. Jana Kurnatowskiego. b. Ziemskiego Smoleń: Regenta, takowymże oświadczeniem idącego 1815 roku junii 28 dnia w Akta Ziemskie Wileńskie wpisanym i wdrugim dodatku za Nrm 52 Gazety Kuryera Lit: domieszczonym widzi się bydź obowiązanym na takowe Oświadczenie tąż wskazaną drogą odpowiedzieć następnie — Każdy kto rzeczone oświadczenie z zastanowieniem czytał, pewnie, że się przekonał o fałszu onego: bowiem położone na czele Familije i inne które się do funduszow na Kościoły, Seminarya, Szpitale, Edukacyą młodzi sposobu ku temu z Rodzicow nie mającey, i dalsze obiekta wsparciu cierpiącey ludzkości niosące w rzeczoney jednosci, przez legacye przyczyniły, zkądże biorą niby pochop Zażalenia oświadczaiącego się, o to ztąd, że tenże W. Regent Kurnatowski dzierżący lat kilkanaście za prawem arędownym folwark Kościelny Kopciszki, w ciągu takowey dzierżawy ustawicznemi pretensyami mniey słusznemi uszczuplaiący, tak chwalebne fundusze, na resztę za pretensye z roku 1812 do 13 dzierżownego a od 13 do 14 administracyynego nie kontentuiąc się restancyą za arędę u jego zaległą, i całoroczną krescencyiną z intratami gotowego grosza, (bo ani szeląga z intrat jako Administrator nie wniosł;) z roku Administracyinego, folwarku za który dziś opłaca się przez dzierżawce po 3000 złotych corocznie, a więcey jescze z niechęci, iż nadal, ani jako dzierżawca, ani jako Administrator w folwarku Kopciszkach dla nieginienia corocznych z onego intrat utrzymanym nie został, zastosował na urwaniu z tychże funduszow jescze ogromne bez dowodow, i słuszności ad fundum folwarku Kopciszek pretensye, a za one zyskawszy w Grodzie Trockim z regestru summaryinego na pretensye tego rodzaju nie właściwego dwa dekreta niestanne, z onych z popełnieniem złego przewodu prawa uformowawszy niby ultymarną konwikcyą za oną powodem podanego w Imieniu oświadczaiącego się jako jeneralnego aktora Objaśnienia, iż folwark Kopciszki jest Kościelnym. zatym iż w pretensyach do onego przynoszących się wedle przepisu naywyższych Jmiennych Ukazow, w szczególnieyszą protekcyą fundusze powszechne rodzajowi ludzkiemu użyteczne, zwykle inaczay z pogorszeniem mniey prywatnych oszczędzaiące się, i uważające biorących; nie cywilnym, lecz śledztwiennym porządkiem ich czynić należy; folwarku kopciszek za napastne swe pretensye, z wyrugowaniem dzierżawcy arędownego akkuratnego w opłacię jednocie umówioney summy za dzierżawę wspełnieniu wszelkich umówionych kondycyow, i nie wyszukuiącego napastnych pretensyi, w possesyą swą nie obiął; zmyślać takowe oświadczenie w imieniu tych familiow jak uczynił W. Regent Kurnatowski jest to krzywdzić one bo jest to samo co dowodzić, że one przyłożywszy się do tak chwalebnych i użytecznych rodzajowi ludzkiemu, funduszow dziś w osobie W. Regenta Kurnatowskiogo idiąc z nim jednomyślnie chcą one niszczyć; gdy się gniewają, że oświadczaiący się użytą protekcyą prawa folwark Kopciszki ochronił od zaięcia przez W. Regenta Kurnatowskiego, za czcze i nie sprawiedliwe pretensye; gdyby te familije miały w istocie same przez się do zarzucenia przeciwko processowi tak dzielnie służącęmu od napaści W. Regenta Kurnatowskiego, tożby się zgłosiły same do oświadczaiącego się z otworzeniem swojego zdania i życzenia, a oświadczaiący się jak one poważa, starałby się zastosować do tego; z własza że każdego członka iednoty jako iednego towarzystwa nie tylko całych familijow jest obowiązkiem, i powinnością dbać, starać się, i radzić o utrzymanie funduszow publicznych, jakoteż oświadczaiący się w ogólności całey jednoty każdey familij i każdego w szczególności członka, o wspieranie jego w tym przedmiocie naymocniey uprasza — Naresztę gdyby te familije trwały w takim rozumieniu nie zgłaszaiąc się do oświadczaiącego się i niechcąc jako jest zwyczay i porządek w rzeczoney jednocie przybyć, czy zgłosić się odezwą na zjazd, czy to prowincyonalny, Synodowy, czy Kuratorski, czy wreszcie Dystryktowy między innemi dla zaradzenia, i w tym obiekcie, lecz już chciały przeciwko ustanowionemu już raz porządkowi przez akta sądowe i druki w dodatkach gazet obiawiać swoje opinie, toćby znaleźli kogo in-

nego, nie zaś W. Regenta Kurnatowskiego? do spełnienia tego, i W. Kurnatowski Regent żeby nawet był o to obligowanym istotnie powinienby się wymówić, a to dla tego iżby takowe oświadczenie przez kogo innego zapisane znalazło epszą wiarę — A że nie tylko położone na czele oświadczenia przez W. Regenta Kurnatowskiego Familijo, i osoby one składające, lecz nawet cała rzeczona jednota nie jest tego rozumienia i oświadczaiącego się nie obwinia, na dowod wciąga się tu z Extraktu pod pieczęcią Synodową wydanego i do Akt Ziemskich Powiatowych Mińskich przy zapisaniu ninieyszego oświadczenia podaiącego się, aktow Synodu idącego roku miesiąca julij od dnia czwartego do dwodziestego w Wilnie odbytego, przez cały zjazd to jest siedmiu świeckich i piętnastu duchownych podpisanych, kwietacya oświadczaiącemu się dana w słowach. „ Gdy „ JW. Aktor przyniosłszy tak obrachunek pieniężny „ przed Synod, niemniey też należy tą wiadomość „ wszystkich czynnościow swoich. nas wprzekonaniu „ się o jego ku jednocie naszey czuyności i nie sprzcowaney pilności utwierdził; za jego troskliwość „ czułą serc naszych przenosząc wdzięczność, ni„ nieyszym go kwietuiemy memoryałem „ — Dowiodłszy takim sposobem oświadczaiący się, iż W. Regent Kurnatowski zapisał Oświadczenienie bez woli, wiedzy i poruczenia Famiiow, naczele onego położonych mniemaiąc to bydź jedynie ku pomocy swemu interesowi, gdy dowiaduią się jescze, iż tenże W. Regent Kurnatowski, czy powodowany duchem nie spokoyności, czy nczuciami niechęci z pobudek już wyżey pomienionych; a zawsze lubo jeden atoli w liczbie mnogiey bez plenipotencyi i czyjgobądź użycia obligacyi wiedzy i poruczenia piszący się. jescze w ru 1814 msca 7bra 8 dnia obstaiąc przeciwnie znowu przy protekcyi Naywyższemi Imiennemi Ukazami dla wszelkich funduszow publicznych zastrzeżoney od którey się i cała iednota nie usuwa owszem garnie pod oną podał do kommissyi sądowey Edukacyiney na Gubernie Litewskie Białoruskie, Mińską i prowincyą Białostocką ustanowioney, Proźbę w celu zatrzymania skutkow takowychże Proźb od jednoty przez oświadczaiącego się jako jeneralnego aktora, i udzielnie przez plenipotenta W. Budziewicza na skutek postanowień na zjazdach prawnych teyże jednoty do teyże Kommissyi z cofnieniem krokow prawnych w oney z W. Stefanem Grotkowskim Starostą Romsjewskim jako possesorem folwarku Kościelnych Szwabiszek i Noręjek rozwiniętych, z uwag w tych postanowieniach wyrażonych, jako w rzeczy kombinacyą skonczoney podanych; zmuszonym jest jako jeneralny aktor i reprezentant całey rzeczoney jednoty, wedle wyznania samegoż W. Regenta Kurnatowskiego w interessach funduszow; ostrzedz i upraszać publiczności, iżby żadnym pismom w imieniu członkow jednoty przez tegoż W. Regenta Kurnatowskiego wydaiącym się nie wierzono, oraz wszelkich juryzdykcyow i kancellaryow, iżby onych do akt bez okazanych prawnych plenipotencyow nie przyimowano, i na one żadney baczności nie dawano; na resztę samego W. Regenta Kurnatorskiego odjednoczaiącego się przez takie działania od jednoty: aby onych więcey nie tworzył, inaczey Jednota przynagloną zostanie, drogą prawa, szukać zakazania, tworzenia podobnych pism cudzym imieniem, a czybyto poszło processem dawnemi prawami Wielkiemu Xięstwu Litewskiemu służącemi przepisanym, naprzykład przez Regestr Taktowy; czy śledztwiennym wedle Ukazow o nadużyciu w processach, tworzenie oświadczeń czyli manifestow cudzym imieniem bez wiedzy zapisuiących się w onych aktorow bez karnie yść nie będzie mogło. Takowe Oświadczenie podaiąc do Akt własnorecznie podpisuię. Dat ut supra w Minsku Jerzy Łaniewski Wołk Sędzia b. Miń: Gł: Sądu, i Kawaler, jako aktor interessow jednoty.

Roku 1815 miesiąca septembra 4 dnia na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim Powiatu Mińskiego stanowszy osobiscie JW. Jmę Pan Jerzy Łaniewski Wołk b. Sędzia Sądu Głgo ten manifest do akt podał, przyiołem i jest w Xięgach świadczę. Jozaffat Iwanowski Ziem: Ptu Miń: Pisarz.

---

2. Excerpt z Protokułu Potocznego Ziemstwa, Powiatu Dzieśnieńskiego, w dacie niżey wyrażoney zapisanego oświadczenia pod pieczęcią urzędową Ziemską stronie rekwiruiącey eorundem jest wydan.

Roku tysiąc ośmset piętnastego miesiąca augusta siódmego dnia, Imieniem W. Jana Reusa wolno praktykującego Doktora, na W. JPanią Florentynę z Krauzow Rasterbergową Szambelanową dworu polgo, nayuroczysteysze czyni się oświadczenie wespoł z żażaleniem oto: iż co ś. p. mąż obżał. Szambelianowey Rasterbergowey, Ernest Rasterberg Sambellan pod małoletnesć oświadczającego się, a razem swych braci, przyjąwszy jako Wóy, a tym samym naturalny Opiekun nad osobami i majątkiem zupełnym pozostałym po zeszłych Rodzicach, Rząd i opiekowanie się, wciągu którey małoletności inni z rodzeństwa zchodząc z tego świata, samojednego oświadczającego się. acz zostawili aktorem pozostałego po rodzicach majątku. Jednak gdy niespodziewał się, aby Wóy tak prędko dni życia ukończył, bardziey zaś zostając oddalonym osobiście dopomnieć się i z Wójem rozliczenia się z opieki nie mógł mieć zdarzenia, i dla tego niejaki czas milcząc, czekał tylko pozostałego syna W. Wilhelma w woyskowey słnżbie będącego. Lecz kiedy ten niewjadomo jest czy żyje? lub nie? a dowiaduję się, iż obżał. Szambellanowa cały majątek pozostały ruchomy i nieruchomy w Wiłkomierskim Powiecie leżący Krowiszki nazywający się w swey wiedzy i Rządzie utrzymując — Tęż majętność Krowiszki wyprzedać zamysla, żaląc się mając wielką do onego pretensyią, znaiąc i to, że obżał. nieodebrawszy żadnych od swego zeszłego męża, a oświadczaiącego się Wuia zapisów, utrzymujących rząd nawet dożywotni, a tym bardziey Dziedzictwo oznaczających — Gdyby przeto iakowy frymark ku szkodzie uczynionym nie został, i obżał. niemogła majątku marnie tracić znadużyciem prawa nawet sukcessyi po swym bracie wuiecznym i dopomnienia się o swoy majątek w domie Rastenbergów umieszczony, zapobiegaiąc, ninieysze z użalenia w Aktach publicznych Ptu Dziśnieńskiego ku zapisaniu podaię, postanawiaiąc, iż poko formalnym procederem poszukiwać niepowezmą swey należności przywiązaney do maiątku Krowiszek— Gdyby nikt okupno onego nie mógł wchodzić w tranzakta stanowcze, a i sama obżłna Rasterbergowa także nic tracić nie ważyła się — W zastrzeżeniu całą Pnbliczność do gazet Kuryera Litgo dla trzykrotnego wniesienia podać żaląc się oświadcza — Utego oświadczenia podpis tak się wyraża — Takowe oświadczenie na mocy plenipotencyi zapisuiąc podpisuię — Józef Reiis. Zgodził z protokułem Felix Stołyhwa Z. P. Dziśn. Rejent.

---

3. Znayduiący się tu z Brygadą Generał Major Gołowin przez ninieysze ostrzega wszystkich tych, którzy zechcą mieć interes z tuteyszym Karetnym Maystrem Kostro, iż po przybyciu z Moskwy oddawał jemu do reparacyi swoią odkładaiącą się Karetę, i zapłacił tyle pieniędzy, ile on sam żądał, i że przy pierwszym wyiezdzie w Karecie w niepogodny czas woda przeszła w górney części pojazdu między imperiałem i podzorem gdzie głównieysza w umowie była reperacya, w takim mnóstwie, że wszystkie poduszki wesrzedzinie przemokły. Generał Major Gołowin objawia przytém, iż ogólnie cała reparacya rzeczonego Karetnika Kostro całkiem nietaka, iakieyby od uczściwego Rzemieślnika spodziewać się powinno.

---

3. Находящійся здѣсь съ бригадою Генералъ Маіоръ Головинъ симъ предваряетъ всѣхъ тѣхъ кои захотятъ имѣть дѣло съ здѣшнимъ Каретнымъ Мастеромъ *Костро*, что по прибытіи изъ Москвы отдавалъ онъ ему въ починку откидную свою Карету и заплатилъ столько денегъ. сколько онъ самъ потребовалъ; что при первомъ вьгездѣ въ Каретѣ, вѣдождливую погоду, вода прошла между имперіала и подзора гдѣ главнѣйшая подоговору поправка заключалась, въ такомъ изобиліи. что всѣ подушки въ серединѣ Кареты намокли.

Генералъ Маїоръ Головинъ объявляетъ притомъ, что вообще вся починка помянутаго Каретнаго Мастера *Котро* совсѣмъ не таков, какойбы отъ честнаго Ремесленика ожидать должно.

---

2. Podpisany za pełnomocnictwem nadanym mu od JOO. i JWW. Opiekunów, nieletniey Xiężniczki Córki Dominika Stefanij Radziwiłłówny dla interessów tejże osobiście tyczących się, wyjechawszy do Królestwa Polskiego i część niemałą czasu w mieście Warszawie bawiąc, gdy za zwrótem do kraju nalazł w gazecie Kuryera Litewskiego dwa titulo remanifesta pierwszy przez JW. Ludwika Kamińskiego byłego Prezydenta Sądu Głgo Mińskiego, drugi przez JW. Grafa Karola Morawskiego Jenerał Majora i Kawalera przeciw sobie zapisane, a to w rzeczy odpowiedzi na uświadczenie onego wypisujące pobudki dla części archiwum Radziwiłłowskie w Nieświżu lokowane dotąd otwartem nie zostało, oraz donoszące o przypadku jaki też archiwum spodkał; nie sądził nigdy, aby rzecz wynikła ze ścisłych obowiązków jego, i piórem jak przyzwoitość każe naydelikatnieyszym domiesiona, w wypadkach zwłaszcza znaczną część Publiczności interessujących a których zamilczenie, za ubliżenie przyjętego przez siebie zastępstwa, tak wysoce ufnością Monarszą zaszczyconych Opiekunów poczytałby, aby mówię krok ze strony jego tak konieczny skłonił po wyżey wyrażone osoby do odpowiedzi z rzeczą samą zupełnie nie zgodney, a tylko osobistemi usczypliwościami przeciw niżey podpisanemu zapełnioney, dla tego kiedy z czynności swojey w zarządzeniu massą Radziwiłłowską i jey interessami zdając opiece sprawę, naychlubnieysze pracy i gorliwości od jey otrzymał świadectwo, i mając w pogotowiu wiadomość dokładną wszelkich czynności swoich tudzież obrótu gotowego grosza do jego wszełego na takąż samą w Kommissyi Naywyższym Ukazem dla interessow Radziwiłłowskich naznaczoney, spodziewa się niepłonnie zasłużyć opinią — niewidzi pobudek od powiadania poszczególe na rzucone przeciw sobie czernidła i rażenia uszu Publiczności wzajemnemi cytatami spraw czyichkolwiek, mając własną spokoyność i niewinność za naymocnieyszą przeciw potwarzom tarczą — Dla tego na tém kończąc odpowiedź na oba wyżey rzeczone titulo Remanifesto, życzy pierwszemu podobnież łatwego przed temi do kogo należy ć będzie usprawiedliwienia się, a drugiego naypokornie uprasza, aby gdy niżey podpisany będzie zdawał przed Kommissyą sprawę z czynności swoich raczył się wszystkim szczegółom osobiście przypatrzyć i osądzić, czyli te w jakimkolwiek punkcie na uszczerbek dobr Sukcessorki lub interessa jey realnych wierzycieli zmierzały — Czyli przeciwnie obu tym stronom dogodnemi i użytecznemi były. Dat w Białymstoku 1815 augusta 31 dnia. Jan Chodźko Prezydent Sądu Gł G M

Roku 1815 msca augusta 31 dnia — Przed Sądem Głównym Depart. 2 Obwodu Biał. komplet z osob obu Depart. jako w czasie wakacyinym składającym, stanąwszy osobiście JW. Jan Chodźko Prezydent Sądu Głów. Guber. Mińskiey, ninieysze oświadczenie do akt podał. Assesor Arcimowicz Jest w Aktach poświadcza Sekretarz Jan Kniażyński.

---

2. Antoni Łoppa Prezydent Grodzki Oszm. Jan Ciechanowiecki Sędzia Z. Wileń., Józef Wrotnowski Pisarz Grodz Trocki, Franciszek Rychlik Sędzia Grodowy Wilkom., Kazimierz Mączyński Sędzia Grodz. Wileń: Andrzey Bobrowicz Sędzia Grodowy Ptu Zawiley.

Oznaymuiemy tém naszém, Urzędowym, obwieszczym listem, iż w skutek wyroku Sądu Gł. Lit. Wileń 2 Depart. w sprawie Kredytorów z W. JP. Felicyanem Bieńkuńskim Szamb. b dworu Pol. i iego Kuratorami, w roku ominionym 1814, 8bra 7 d. zapadłego taxę, i Exdywizyą mayętności Łubianki Sipowskiey. Gintotowskiey, z attynencyami folw. Pogir, i dalszych ruchomych, tudzież summowoych Debitora własnictw w Pcie Oszmiań: leżących przeznaczaiącego. My Urzędnicy w komplecie témże wyrokiem oznaczoném za niedziel cztery od daty ninieyszey do teyże Łubianki niezawodnie ziedziemy — I iako iuż po zaszłym pierwszo-ziazdowym wyroku, do sądzenia oczewiście sprawy przystąpiemy — Ażeby więc o tém Kredytorowie i Felicyan Bienkuński Debitor, tudzież iego Kuratorowie WW. Rafał Bieńkuński Sędzia Graniczny Trocki, Stanisław Łokuciejewski także były Sędzia Oszm byli uprzedzeni, i ze wszelką gotówością w oznaczoném czasie d. 4 8bra do Sądu stawali pod warunkiem nieuchronney amissyi remissą zastrzeżney obowiązuiemy — i ostrzegamy — Dat roku 1815 msca 7bra 7 d. — w temże dniu samém kopie przez Woźnego Oszmiańskiego Mateusza Lenkiewicza stronom interessowanym w mieyscu ichże posessyi i mieszkania oczewisto w ręce podane, i w dniu témże przed Aktami Ziem. Oszm Orvginał obwieszczenia zeznany — Przyiął Antoni Juraha Rejent Ziem. Oszm.

---

2. Na jednoczasowe rozpoznanie, i usatysfakcyonowanie pretensorow W Franciszka Szemiotha chorążego woysk Ros. z funduszu Jego Summownego na folwarku Mosuszynie mnieyszym, w Powiecie Wołkowyskim położonym, opartego, przez Remissyiny Dekret Sądu Głównego z Depart. Gubur. Lit. Grodzień wyznaczony Sąd Taxatorsko Exdywizorski, po ufundowaniu na dniu 15 augusta idącego roku w pomienionym folwarku Mosuszynie, Jurysdykcyi, i po ułatwieniu akcessoryinych, względem administracyi, aktów kalkulacyi, komportacyi i adytacyi, kwestyów do oczewistego całey sprawy rozpoznania, dzień czwarty następującego miesiąca nowembra zamierzył, gdy zas dla niestawających pretensorow, amissya przez Dekret Remissyiny jest zastrzeżoną, izby przeto niewiadomość, niestała się przyczyną utraty pretensyi komukolwiek z pretensorów W. Szemiotha, Sąd Taxatorsko Exdywizorski do rozprawy na pomienionym terminie tychże wszystkich W. Szemiotha Kredytorów i pretensorów, niniejszym ogłoszeniem obwieszcza i wzywa, 1815 roku augusta 16 d. Karol Bortnowski P. S. T. E. Kazimierz Pietraszewski S. E. Ignacy Roszkowski S. G. P. Gro.

Ниже подписанный имѣетъ честь объявить ГГ. приежжающихъ въ городъ Вильно, что въ ономъ городѣ, въ домѣ Г. Грунерта подъ Nомъ 21мъ близъ Остробрамскихъ Воротъ содержится трактиръ, подъ названїемъ Готель де Европа, въ которомъ готовыя для приежжающихъ есть выгодныя покои и конюшни, также кушанье и разныя напитки во всякое время, завесьма умѣренную цѣну.

Т. Иванъ Кретїенъ

Mam honor uwiadomić JW. W: JP. niżey podpisany, że w kamienicy JP. Grunerta pod N. 21 nie daleko Ostreybramy na Zamkowey ulicy założyłem z naylepszemi wygodamy, dla przyjezdnych podruznych mieszkanie pod nazwaniem Hotel de l'Europe w którym pokoje, staynie, stoł i różne trónki za naypomiernieyszą cenę, zawsze w gotowości utrzymywać będę — Łaskawie się polecam.

T. J. Chretien.

Den H. H. Durchreisenden, hat die Ehere des unterzeichender anzuzeigen, das ich in dem Hause des H. *Grunert*, Nro 21, ohnweit des Scharfen Thor, so genannt *Ostrobrama*. auf der Schloss Strasse, ein Gasthaus unter dem Nahmen *Hôtel de l'Europe*, gantz beqweme Zimmer, Stallung, &., guten Tisch, allerhand

Getränke vor ein billigen preiss eingericht bereit halte, und desfalls empfehle.

T. J. Chretien

J'ai l'honneur d'annoncer, que dans la maison de M. Grunert Nro 21 prês la porte appellée Ostrobrama, a l'Enseigne de l' Hôtel de l'Europe, MM. Les Voyageurs où etrangers purront trouver un logement commode, avec l'Ecurie &. ainsi que la table &. les differéntes boissons qu'on défirerait, le tout á un prix trés Modique.

J. Jean Chretien.

---

3 W domu Alexandra Słuckiego Kupca i Obywatela Wileń: w mieście Wilnie na Zarzeczu położonym, kilka apartamentow, z pokojami i stancyami meblowanymi, do nich, wedle potrzeby staynie, wozownie, miesięcznie lub rocznie, wolne są do naięcia, a browary gorzałczany i piwny z miedzią i wszelkiemi naczyniami do nich należącymi, rocznie do zaarędowania są wolne, ktoby sobie życzył wziąć w najem, dla umówienia się o cenę i warunki, do mugrabiego w teymże domie Słuckiego mieszkaiącego, ma się udać.

---

3. Niżey podpisani po zeyściu Kazimierza Lipinskiego, przez rezolucyą Magistratu Wileń. d. 4 xbra 1814 roku nastałą, zatwierdzoną wyrokiem Sądu Głło 2go Wileń. Departamentu d. 9 marca 1815 roku, oraz Ukazem Rządu Guberskiego d. 18 junii tegoż roku przeznaczeni, nad majątkiem pozostałym, i nieletnimi jegoż dziećmi za Opiekunow, z powodu, że JPanowie Ewa primo Sucharzewska, pośledniey Lipinska Matka, oraz Zięć jey Jan Mińkiewicz, zagarnąwszy papiery, i fundusze po zeszłym Lipinskim, na rzecz Sukcessorow przynależne, wwiększey części onych, pod urządową Inwentacyą, i urządzenie dodaney opieki, nie podali, owszem różnie one zacierając, mimo wiedzę opieki, z różnego tytułu Debitorami nieważnie staraią się dopełniać układy, o jakową krzywdę małoletnich przez Ukazy Zwierzchnicze determinowane w kontynuacyi zostaie śledztwo; zapobiegając przeto niżey podpisani, i dogadzając obowiązkom na siebie włożonym ostrzegają wszystkich jeneralnie Debitorow, i mających interessa z głowy zeszłego Kazimierza Lipinskiego, iżby o nic zgoła, z Lipińską Matką, i Zięciem Mińkiewiczem bez wiedzy niżey podpisanych, układow czynić nie ważyli się, owszem wszelkie zawinienia na rzecz Sukcessorow przynależne raczyli przed opieką odkryć. —„ W jakowym celu zamieszczaiąc publiczne ostrzeżenie, one własną ręką podpisujemy 1815 augusta 30 dnia. Maciey Pawłowski B. M. W. Jan Hołubowicz.

---

3. Cebuly, kwiaty różne, drzewek wiśniowych, i sliwek, topoli balsamiczne, róże, bez, agrestu, porzeczek, truskawek, w dwuch gatunkach do przesadzenia są w ogrodzie JPani Frobenowey znanym na Popławach do sprzedania, także kanarek uczony kurantowy, i szpice, jeżeli kto ochotę ma kupić, niech się zgłosi do Aktorki domu pod Nrem 1333 mieszkającey; są i pokoje do najęcia. Dat w Wilnie 6 septembra 1815 roku Rozalia Frobenowa, teraz Sołocka Majorowa.

---

3. W roku jescze 1813 julii 1 dnia zeszły Dominik Bohuszewicz Mąż niżey piszący się z powodow słusznych wydał mnie Oblig własnoręcznyna summę 15,000 złł. z ewikcyą na maiątku swoim Swiranach. Posledniey w tymże roku nowembra 24 dnia z pewney umowy postępując synowi swoiemu Jgnacemu Bohuszewiczowi, posessyą tegoż maiątku przyiął od niego Dokument na 9,000 złł. z obowiązkiem zapłacenia tey summy, komu będzie zapisana, iakoż i takową summę tenże Dominik Bohuszewicz mnie Zenie swey prawnie zapisał, których obu sum z procentami pomieniony Sukcessor Ignacy Bohuszewicz Sędzia Graniczny Zawileyski mnie nieopłaciwszy, gdy takowy majątek Swirany ewikcyi uległy na ubliżenie pierwszości długu mnie należnego obciążać zaczyna, mam za obowiązek przez ninieyszą awizacyą uczynić zastrzeżenie, iżby nikt bez opłacenia nadmienionych sum z procentami mnie należnych w żadne układy o majątek powyżey wyrażony z tymże Pasierzbem moim nie wchodził. 1815 roku dnia 28 sierpnia. Barbara z Możeykow Bohuszewiczowa.

---

1. Roku 1815 augusta 21 dnia niżey podpisany, chociaż in julio zapisał manifest w Sądzie Ziem: Pttu Bobr: na W. Józefa Karwowskiego, który w Powiecie Bobr. zastępował mieysce Ziemskiego Komisarza, a dzis w Rzeczycy również w tem celu —„ Ze gdy pomieniony W. Józef Karwowski przy odjeździe swoim do Rzeczycy miał z folwarku swego arędownego przysłać, za przedane po kontrakcie wódki wiader 800 i wołow 40 ukrainskich karmnych, a gdy przez swych służących szlacht dwóch, przysłał woły schudłe, kalekie; małe tuteysze, i połowie cenie nieodpowiednie —„ Oświadczył się umiarkować względem ceny uczciwie wedle wartości, a przedaży onych, etiam wyżey chociażbym i po dukacie utracił; z chęcią uzupełnić, i usatysfakcyonować się bezkrzywdnie pragnę. Lecz jak uważam z listu pisanego (a odebranego po powrócie moim z Kremieńczuka) od W. Karwowskiego, że nie myśli odstępować, a trzymać wydanego sobie obligu, który jest wsparty wielu dowodami —„ że nie jest z rękodayney summy wynikłey —„ Zatém jeśliby chciał czyto przelew komukolwiek uczynić, lub wskazać do jakiegokolwiek ony dokument uzysku, za nieważną ogłaszam i zapłacić bez konwikcyi nie będę mógł; bo jeśliby uczciwie skończyć nie chciał W. Karwowski, w mscu octobrze terminie do 15 dnia — w ułożeniu się domowym, tedy wyświecić całą rzecz, i powody nieomieszkam i po wszystkich juryzdykcyach dowiedzie się, w tém postępność i sprawiedliwość sięgać nie zaniecham, a tym czasem i przez Kuryer Lit: publicznie oświadczam się naysolenniey Mińskiey Guber: Bobruyskiego Pttu Obywatel Deputat J. Hryniewicz.